

забезпечується саме через його готовність до виконання професійних завдань. Серед вимог до претендентів на окремі посади фінансового профілю роботодавець акцентує саме на орієнтацію на результат. Рівень готовності визначається системою знань, вмінь, навичків, сукупністю професійних та особистісних якостей фахівця.

В рамках означеного для якісної підготовки фахівців фінансового профілю необхідне розуміння чітких, адекватних для ринку праці професійних компетенцій, що можливе через глибоке проникнення в навчальний процес реальної практики.

УДК 330.3

С.П. Біліченко, наук. співроб. *(ДУ ІЕПр НАН України, Київ)*

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Критерієм ефективності соціально-економічного розвитку країни, за інших рівних умов, є загальновизнаний у світовій практиці показник темпу зростання внутрішнього валового продукту (ВВП). Саме за цим показником Україна істотно відстає від провідних країн через низку причин, визначними з яких є погана реалізація економічних результатів науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, слабка інтенсифікація виробництва та низька продуктивність праці.

Досягнення науки і технологій визначають не тільки динаміку економічного зростання, але і рівень конкурентоспроможності держави у світовому співтоваристві. На жаль, Україні поки пишатися нічим: її частка в світовому ринку наукомісткої продукції складає вкрай малу частку від загального обсягу промислової продукції. Основою сучасних технологій є фундаментальна наука, що створює інтелектуальні ресурси суспільства, основу сучасної технології.

Основна мета інноваційного розвитку полягає в отриманні максимального економічного ефекту від кожної одиниці застосованого і перетвореного в товар капіталу. Можна стверджувати, що в даний час в Україні державній інноваційній політиці не приділяється належна увага. Разом із тим інтелект і знання є одним із головних резервів країни, причому єдиним відновлюваним ресурсом. Для його застосування у країні є головне – це освічені кадри і наука, але, на жаль, вони практично не

використовуються, тому що немає внутрішнього попиту на інтелект і нові знання, немає інфраструктури, яка цей попит забезпечить.

Очевидно, що держава повинна стимулювати інноваційну діяльність, створювати нові дієві механізми, наприклад єдину інноваційну біржу, де буде представлений весь інтелектуальний потенціал країни, де зможуть зійтися винахідники, промисловці і фінансисти.

Але існують проблеми реалізації такого проекту, які необхідно негайно вирішувати: не визначене правове поле щодо реалізації, відсутні економічні стимули, відсутнє фінансування проекту, в частині державних зобов'язань. Починаючи з 2005 р. спостерігається зменшення майже вдвічі кількості організацій, які займаються науковою роботою у 2005 р. було 1510 таких організацій, а у 2017 р. – тільки 963 [1].

Найбільш відчутне зниження відбулося серед організацій технічного напрямку. Це пояснюється і застарілою матеріально-технічною базою і недостатнім фінансуванням, а також незадовільними зарплатами, і як результат міграція вітчизняних фахівців технічних спеціальностей за кордон, де вони дуже цінуються.

Сьогоднішні випускники складають велику частку серед безробітних. У суспільстві склалась ситуація дезорієнтації, тому що звичний зв'язок між рівнем освіти, можливістю отримати роботу та оплатою праці розірвано. Масова мода на отримання престижних професій юриста, менеджера, економіста призводить до зниження якості підготовки та відсутності робочих місць [2].

Сьогодні міжнародний ринок фахової підготовки та освіти – це ринок, який дуже швидко розвивається та де відбувається жорстка конкуренція. Україна могла б зайняти на ньому своє місце завдяки наявному потенціалу, але для цього необхідно розробляти та впроваджувати нові програми та проекти. Україні потрібно змінити ситуацію починаючи з самої верхівки влади. При нинішній системі ухвалення політичних рішень, яка не передбачає участі громадськості і незалежних експертів у політичному процесі це зробити вкрай складно.

Можна скористатися досвідом наших західних сусідів (Польща, Угорщина, Чехія), які провели реформу освітньої галузі через виконання вимог європейської інтеграції в освіті завдяки введенню процедур визнання дипломів, запровадження нового змісту навчальних планів і програм, використання західного досвіду участі бізнесових кіл, батьків і громадськості у фінансовому забезпеченні і управлінні освітою, через введення європейських стандартів оцінювання якості навчального процесу, через сприяння мобільності студентів і викладачів, інтернаціоналізацію освіти тощо.

Міжнародна допомога і західний досвід є дуже важливими ресурсами, якщо їх використовувати для координації зусиль всіх учасників процесу освітньої політики. Дуже важливим і досить складним завданням є налагодження взаємодії і комунікації українського уряду, національних неурядових організацій зі світовою громадськістю, досягнення порозуміння і співпраця у питаннях розробки і втілення освітньої політики. Цей напрямок мають забезпечувати:

а) розробкою нових підходів до більш ефективного використання ресурсів міжнародної технічної допомоги;

б) більш широким використанням досвіду інших країн, насамперед, розвинутих демократій і тих, що стали на шлях економічних реформ та європейської інтеграції у реформуванні освіти;

в) перетворенням вимог європейської інтеграції на змістовну і організаційну рамку під час розробки освітньої політики України [3].

Творцем інновацій залишається людина з високим рівнем освіти і талантом новатора. Зростання інвестицій в людський капітал, впровадження інновацій в освітні технології – запорука зростання інноваційного потенціалу в довгостроковій перспективі і стійкості економічного росту в цілому. Для стійкості інноваційного розвитку економіки необхідно накопичення інноваційного потенціалу, що вбирає в себе інновації в різних складових багатства. До основних аспектів інноваційного потенціалу людського капіталу можна віднести рівень освіти населення і витрати на нього, чисельність і структуру (за віком, рівнем кваліфікації, по галузям науки) кадрів, які створюють інновації; сукупність і структуру національних закладів, що мають інноваційний характер діяльності, сукупність засобів інформаційного забезпечення і їх чисельність на одного жителя.

Для ефективного розвитку інноваційної діяльності важливу роль відіграють державне фінансування і регулювання інноваційних процесів. В умовах ринкової економіки інноваційний процес повинен фінансуватися не тільки з державного бюджету, а й з інших джерел. В умовах кризи економіки з державного бюджету повинні фінансуватися тільки найважливіші інноваційні проекти, що впливають на розвиток економіки в цілому.

Державне регулювання економічних та інноваційних процесів є головною передумовою для ефективного й успішного розвитку інноваційної діяльності в умовах ринкової економіки. Необхідно ретельно координувати діяльність всіх учасників інноваційного процесу, використовуючи всі важелі ринкової економіки. Для цього потрібно знижувати кредитні ставки банків, залучати фінансові ресурси з недержавного сектора, залучати все більшу кількість промислових

підприємств до інноваційного процесу, тим самим зменшуючи економічний ризик інноваційної діяльності.

Інформаційні джерела:

1. Держкомстат. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

2. Лавриненко Л.М. Взаємодія та взаємозв'язок ринку праці та ринку освітніх послуг // Глобальні та національні проблеми економіки / Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського – Вип. № 9. Лютий 2016 р.– С. 592-596.

3. Біліченко С.П. Інноваційна освіта в Україні в умовах перехідної економіки // Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: виклики постіндустріальної економіки / Вид-во Львівської політехніки. – С. 66–67. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/attach/2017/5615/tezy_dopov_idey_iv_mnpk.pdf

УДК 331.005.95

О.А. Гарват, канд. екон. наук, доц. (*ХНУ, Хмельницький*)

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПЕРСОНАЛУ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

На даному етапі розвитку економічної системи України одне з панівних місць формування валового внутрішнього продукту країни посідає сфера фінансової і страхової діяльності. У сфері реалізації програм фінансової діяльності країни ключову роль відіграють банківські установи. Специфіка організації банків полягає, здебільшого, у тому, що усі банківські системи мають однакову структуру. Різниця полягає лише у: системі внутрішньофірмового менеджменту; наявності капіталу, здатного взяти участь у створенні банку; напрацьована клієнтська база; репутація банку; рівень банківської конкуренції в регіоні. Разом з тим, визначну роль в сучасних умовах господарювання відіграє наявність високо професійного, конкурентоспроможного персоналу й стабільного трудового колективу. Адже, саме високоінтелектуальний трудовий потенціал, що зосереджений у банківському секторі економіки дає потужний поштовх до розвитку усієї фінансово-економічної сфери країни.